

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 2 oktober 2023
(OR. en)

13583/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0332(NLE)**

**JAI 1233
FRONT 289
VISA 191
SIRIS 86**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	29 september 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 549 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av avtalet mellan Europeiska unionen och Furstendömet Liechtenstein om kompletterande regler avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom ramen för Fonden för integrerad gränsförvaltning

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 549 final.

Bilaga: COM(2023) 549 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 29.9.2023
COM(2023) 549 final

2023/0332 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av avtalet mellan Europeiska unionen och Furstendömet Liechtenstein om kompletterande regler avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom ramen för Fonden för integrerad gränsförvaltning

MOTIVERING

I juni 2018 lade kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och visering [COM(2018) 473].

Den 7 juli 2021 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148 om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (*förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik*). Förordningen avser perioden 2021–2027.

Syftet med förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik är att uttrycka solidaritet genom ekonomiskt stöd till de (medlems)stater som tillämpar Schengenregelverkets bestämmelser om yttre gränser. Den utgör en utveckling av Schengenregelverket som de länder som är associerade till genomförandet, tillämpningen och vidareutvecklingen av Schengenregelverket (*Schengenassocierade länder* eller *associerade länder*) deltar i.

Furstendömet Liechtenstein anmälde den 18 augusti 2021 sitt beslut att godta innehållet i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik och genomföra det i sin interna rättsordning. Kommissionen lägger fram detta förslag innan den har mottagit Furstendömet Liechtensteins anmälan om fullgörande av landets konstitutionella krav för att inte förkorta tidsperioden för den faktiska tillämpningen av förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik i Furstendömet Liechtenstein. I enlighet med skäl 75 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik bör sådana här överenskommelser ingås efter skriftlig anmälan från det berörda landet om att landets alla interna krav fullgjorts.

I artikel 7.6 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik föreskrivs att ”arrangemang” ska utarbetas för att ange arten av och formerna för deltagandet i instrumentet för de länder som är associerade till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, i enlighet med de relevanta bestämmelserna i deras respektive associeringsavtal. Dessa arrangemang ska utformas som avtal mellan unionen och de Schengenassocierade länderna i enlighet med artikel 216 i EUF-fördraget.

Avtalen bör också fastställa dessa länders ekonomiska bidrag till unionens budget avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. De ekonomiska bidragen bör beräknas med utgångspunkt i varje associerat lands bruttonationalprodukt som en procentandel av alla deltagande staters bruttonationalprodukt.

Enligt Schengenassocieringsavtalen måste de associerade länderna fullt ut godta de unionsåtgärder som utvecklar eller bygger på Schengenregelverket, inbegripet förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

Den unionsbudget som tilldelas instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik bör genomföras i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2018/1046 (*budgetförordningen*). De Schengenassocierade länderna måste också vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa efterlevnaden av sådana bestämmelser av relevans för den ekonomiska förvaltningen och kontrollen som fastställs i EUF-fördraget eller i unionslagstiftning med rättslig grund i EUF-fördraget.

Avtalen innehåller även särskilda mekanismer för snabb justering av avtalen, om central unionslagstiftning som är relevant för tillämpningen ändras, exempelvis budgetförordningen.

När det gäller kontroller av budgetens genomförande och övriga ekonomiska kontroller är medlemsstaterna bundna av horisontella skyldigheter (t.ex. vad gäller befogenheter för revisionsrätten, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), Eppo och kommissionen) och dessa följer antingen direkt av fördraget eller av unionens sekundärlagstiftning. Dessa skyldigheter är automatiskt tillämpliga på medlemsstaterna och föreskrivs därför inte i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. Följaktligen bör dessa skyldigheter utvidgas till att även omfatta de associerade länderna genom det avtal som detta förslag avser.

Avtalen innehåller också en bestämmelse om EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias). Detta är nödvändigt eftersom artikel 86 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 föreskriver att eventuella intäkter som genererats av Etias och som återstår sedan kostnaderna för driften och underhållet av Etias täckts ska tillföras unionens budget. För att artikel 86 i förordning (EU) 2018/1240 ska tillämpas på ett rättvist sätt på alla stater som omfattas av förordningen bör de associerade ländernas bidrag till instrumentets tematiska del minska proportionellt om och när sådana återstående intäkter tillförs unionens budget.

Unionen bör ingå avtal med vart och ett av de fyra Schengenassocierade länderna. Det här förslaget gäller avtalet med Furstendömet Liechtenstein.

Avtalstexten liknar den som använts för övriga Schengenassocierade länder, med vissa undantag som huvudsakligen avser förvaltningsformen.

I enlighet med förhandlingsmandatet kommer Liechtenstein inte att ha ett eget program, med tanke på landets särskilda situation (avsaknaden av yttre gränser och en oproportionerlig börda för att tillämpa regelverket för delad förvaltning och förordningen om gemensamma bestämmelser¹, i förhållande till det ursprungliga anslaget på 8 miljoner euro för perioden 2021–2027). Liechtensteins bidrag kommer istället att omfattas av direkt förvaltning. Avtalet föreskriver därför att Liechtenstein ska tillämpa hela avdelning VIII ”Bidrag” i budgetförordningen. Till skillnad från övriga Schengenassocierade länder behövs ingen justering av halvtidsöversynen i den grundläggande rättsakten, eftersom inga av de omständigheter som anges i artikel 28 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik är tillämpliga på Liechtenstein. Avtalet fastställer hur finansieringen ska ställas till Liechtensteins förfogande (via bidragsavtal och årliga utbyten med kommissionen om behoven).

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Syftet med detta förslag är att underteckna ett avtal mellan unionen och Furstendömet Liechtenstein om landets bidrag till instrumentet för gränsförvaltning och viseringspolitik avseende perioden 2021–2027 och om de kompletterande regler som krävs för deltagandet. Detta är den tredje generationen av denna typ av arrangemang.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Ej tillämpligt.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Ej tillämpligt.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Det här förslaget om undertecknande av avtalet grundas på artiklarna 77.2 och 218.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

I enlighet med artikel 3.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och hänvisningen i artikel 7.6 i förordning (EU) 2021/1148 avser förslaget ett område där unionen har exklusiv befogenhet, och därför är subsidiaritetsprincipen inte tillämplig.

- **Proportionalitetsprincipen**

Detta förslag är nödvändigt för att genomföra det krav som fastställs i artikel 7.6 i förordning (EU) 2021/1148 enligt vilken arrangemang ska utarbetas med länder som är associerade till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket för att ange arten av och formerna för deltagandet i instrumentet för gränsförvaltning och viseringspolitik inom ramen för Fonden för integrerad gränsförvaltning.

Enligt artikel 13.6 i avtalet bör avtalet, med undantag för dess artikel 5, tillämpas provisoriskt från och med den första dagen efter dess undertecknande.

- **Val av instrument**

Ej tillämpligt.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Ej tillämpligt.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Ej tillämpligt.

- **Konsekvensbedömning**

Ej tillämpligt, eftersom förslaget är kopplat till programförvaltningen och syftet är att underteckna ett internationellt avtal som förhandlats fram med stöd i rådets förhandlingsdirektiv. Furstendömet Liechtenstein kommer att följa bestämmelserna i förordningen om instrumentet för gränsförvaltning och viseringspolitik samt tillämpliga artiklar i budgetförordningen på samma sätt som EU:s medlemsstater.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

I artikel 10 och bilagan till utkastet till avtal beskrivs bestämmelserna om det associerade landets årliga ekonomiska bidrag till budgeten för Fonden för integrerad gränsförvaltning.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Alla bestämmelser om övervakning, rapportering, prestationer och utvärdering i förordning (EU) 2021/1148 (kommer att) tillämpas på Furstendömet Liechtenstein.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Ej nödvändigt.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår kommissionen att rådet beslutar att avtalet ska undertecknas på unionens vägnar och bemyndigar rådets ordförande att utse den eller de personer som ska ha rätt att underteckna avtalet på unionens vägnar.

Kommissionen har lagt fram ett separat förslag till rådets beslut om ingående av det bifogade avtalet mellan Europeiska unionen och Furstendömet Liechtenstein om kompletterande regler avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom ramen för Fonden för integrerad gränsförvaltning för perioden 2021–2027². Rådet ska anta detta beslut efter att ha inhämtat Europaparlamentets godkännande.

² COM(2023) 472.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av avtalet mellan Europeiska unionen och Furstendömet Liechtenstein om kompletterande regler avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom ramen för Fonden för integrerad gränsförvaltning

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 jämförd med artikel 218.5,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Den 21 februari 2022 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar³ med Island, Konungariket Norge, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om arrangemangen för de associerade ländernas ekonomiska bidrag och de kompletterande regler som krävs för deras deltagande, inbegripet bestämmelser som säkerställer skyddet av unionens ekonomiska intressen och revisionsrättens revisionsbefogenheter; vilka ska ingås i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148⁴. Förhandlingarna med Furstendömet Liechtenstein avslutades framgångsrikt med att avtalet paraferades den 16 juni 2023.
- (2) Förordning (EU) 2021/1148 är en utveckling av Schengenregelverket och Danmark har, i enlighet med artikel 4 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, beslutat att genomföra den förordningen i sin nationella rätt. I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (3) Detta beslut utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG⁵. Irland deltar därför inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.
- (4) Avtalet bör därför undertecknas på unionens vägnar, med förbehåll för att det ingås vid en senare tidpunkt.

³ Rådets beslut (EU) 2022/442 av den 21 februari 2022 om bemyndigande att inleda förhandlingar med Island, Konungariket Norge, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein i syfte att ingå avtal mellan Europeiska unionen och dessa länder om kompletterande regler avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning (EUT L 90, 18.3.2022, s. 116).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148 av den 7 juli 2021 om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 251, 15.7.2021, s. 48).

⁵ Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

- (5) I enlighet med artikel 13.6 i avtalet bör avtalet, med undantag för dess artikel 5, tillämpas provisoriskt från och med den första dagen efter dess undertecknade.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Härmed godkänns på Europeiska unionens vägnar undertecknandet av avtalet mellan Europeiska unionen och Furstendömet Liechtenstein om kompletterande regler avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom ramen för Fonden för integrerad gränsförvaltning för perioden 2021–2027, med förbehåll för att avtalet ingås.

Texten till det avtal som ska undertecknas åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Rådets generalsekretariat ska utfärda det instrument som ger den eller de personer som utses av kommissionen full befogenhet att underteckna avtalet, med förbehåll för att det ingås.

Artikel 3

Med undantag för dess artikel 5 ska avtalet tillämpas provisoriskt i enlighet med dess artikel 13.6 från och med den första dagen efter dess undertecknade, i avvaktan på att det träder ikraft.

Artikel 4

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*
